

Orientacions per al professorat

INTRODUCCIÓ

Aquesta proposta se centra en el tema de l'alimentació, la salut i l'educació com a necessitats bàsiques que milions de persones al món no tenen cobertes. Es parteix de dues idees clau. La primera és que totes les persones tenim dret a tenir satisfetes aquestes necessitats i la segona que, tot i sent un dret universal, la distribució injusta dels recursos n'impedeix el compliment.

OBJECTIUS

Descobrir que, encara que tots plegats hauríem de poder gaudir d'uns drets fonamentals, a molts països aquests drets no es compleixen.
Comprendre la importància de poder exercir el dret a una salut, una educació i una alimentació adequades i les conseqüències negatives per a les persones de l'incompliment d'aquests drets.
Defensar la necessitat que una salut i una educació adequades i una alimentació suficient siguin una realitat arreu del món.

CONTINGUTS

Actituds, valors i normes

La valoració dels drets humans.
El coneixement, la valoració, l'empatia i el respecte envers realitats diferents de la pròpia.
El foment de la solidaritat i la justícia social.
L'interès a participar en les tasques que es proposen.

Conceptes

Els drets bàsics de les persones.
L'incompliment dels drets bàsics de les persones.

Procediments

Obtenció d'informació a partir de diferents mitjans.
Expressió oral i escrita.
Noves tecnologies.

TEMPORALITZACIÓ: 4 sessions classe

ACTIVITATS D'APRENENTATGE

XATEGEM SOBRE ELS DRETS HUMANS

Objectius: Acostar l'alumnat al tema dels drets humans mitjançant el personatge. Reconèixer els drets humans com a fonamentals per a la vida de les persones. Ser conscients de l'incompliment de l'article 26 de la Declaració universal de drets humans. Reconèixer l'educació com a eina bàsica per a l'eradicació de la pobresa.

Descripció: A partir d'un cas concret, s'indaga sobre la situació de l'educació al món. Es fa la simulació d'un xat entre nens i nenes d'una escola del nostre país amb José, el protagonista de la història.

Orientacions: A partir de la pregunta que José formula, es dona pas a una pluja d'idees sobre la necessitat que totes les persones tinguin accés a l'educació. Convé anar escrivint a la pissarra les diferents idees i diferenciar entre raons personals i col·lectives. Després s'escullen les principals entre tota la classe i, amb aquestes, es pot elaborar el redactat que tots han de copiar al quadern per simular la tramesa de la resposta.

ELS NOMBRES CANTEN

Objectiu: Constatar per mitjà de les xifres les diferències entre els països pobres i els rics pel que fa als drets a la salut i a l'educació.

Descripció: A partir d'uns gràfics de diferents percentatges a tres països (Espanya, Moçambic i Albània), l'alumnat ha de realitzar algunes operacions matemàtiques que li permetran contestar les qüestions que es formulen més endavant.

Orientacions: Les operacions matemàtiques, com també la reflexió i la resposta a les preguntes, es plantegen individualment o per petits grups. Després es procedeix a una posada en comú.

ENVIEM UN E-MAIL A LES NACIONS UNIDES

Objectius: Contrastar certes situacions d'injustícia que es donen en la realitat amb el que proclamen alguns articles de la Declaració universal dels drets humans. Potenciar en l'alumnat actituds crítiques davant la situació d'injustícia que viuen milions de persones al món.

Descripció: A partir de la lectura de les dades que es presenten i del comentari col·lectiu, l'alumnat haurà de reflexionar sobre les possibles solucions per lluitar contra aquestes situacions d'injustícia.

Orientacions: Per a la tramesa del correu electrònic, s'ha de facilitar a l'alumnat l'adreça electrònica de les Nacions Unides. Segons el criteri del professor, també es poden facilitar a l'alumne altres adreces d'autoritats, organismes o organitzacions perquè, si convé, se'ls pugui enviar el mateix e-mail.

HISTÒRIA D'ELAYAN

Objectius: Conèixer l'incompliment de l'article 25 de la Declaració universal dels drets humans en allò referent a la salut i el benestar. Reconèixer la importància de la salut perquè les persones puguin tenir una vida digna.

Descripció: A partir del xat, Elayan es presenta i dona a conèixer la seva situació. Si es parteix de la lectura, es demana a l'alumne la seva resposta. La pregunta és formulada pel personatge.

Orientacions: Per respondre la pregunta s'escriuen a la pissarra les diferents idees sobre la necessitat que totes les persones tinguin accés als drets universals. Finalment, se seleccionen les més importants i es passa a fer una redacció col·lectiva que els alumnes han de copiar al quadern.

ENTRE TOTS I TOTES HO PODEM ACONSEGUIR!

Objectius: Reflexionar sobre els mites de la fam a la terra. Conèixer l'incompliment de l'article 25 de la Declaració universal dels drets humans pel que fa a l'alimentació.

Descripció: A partir d'un nou missatge del xat, es proporciona a l'alumnat informació sobre l'incompliment del dret a l'alimentació. Així mateix, es planteja una activitat de reflexió i un exercici de relació. Amb tot això, es pretén que els alumnes coneguin algunes de les afirmacions que habitualment es fan servir per justificar la fam al món i hi reflexionin.

Orientacions: Es llegeixen individualment les informacions i, posteriorment i en petits grups, es resol l'exercici de relació que segueix. Cada grup exposarà les seves conclusions i, entre tota la classe, s'analitzaran les opinions i els arguments donats.

QUÈ ÉS EL MÉS IMPORTANT?

Objectiu: Descobrir que l'alimentació, la salut i l'educació són imprescindibles davant d'altres necessitats socials.

Descripció: Es tracta d'una activitat de resum que aglutina el que l'alumnat ha treballat al llarg del monogràfic. Els alumnes han d'aprendre a agafar posicions i a anar adquirint criteris sobre les prioritats en relació amb les necessitats bàsiques. Es tracta d'ordenar els cinc punts que se'ls proposin de major a menor importància.

Orientacions: Aquesta activitat ha estat pensada per a la reflexió individual. Un cop resol't l'exercici individualment, es passa a una posada en comú.

VERITABLE O FALS?

Objectiu: Sintetitzar tot el que s'ha treballat o après al llarg del monogràfic.

Descripció: Es proporciona als alumnes una llista de vuit afirmacions que han de catalogar com a veritables o falses.

Orientacions: Aquesta activitat permetrà apreciar el que l'alumne, d'entre tot el que ha treballat, ha interioritzat i, alhora, permetrà percebre els progressos que ha fet quant a judici crític. Com a l'activitat anterior, la reflexió individual va seguida de discussió i resolució de l'exercici en petits grups i d'una posada en comú general.

QUÈ HEM APRÈS EN AQUEST XAT?

Objectiu: Reflexionar i potenciar actituds d'implicació personal.

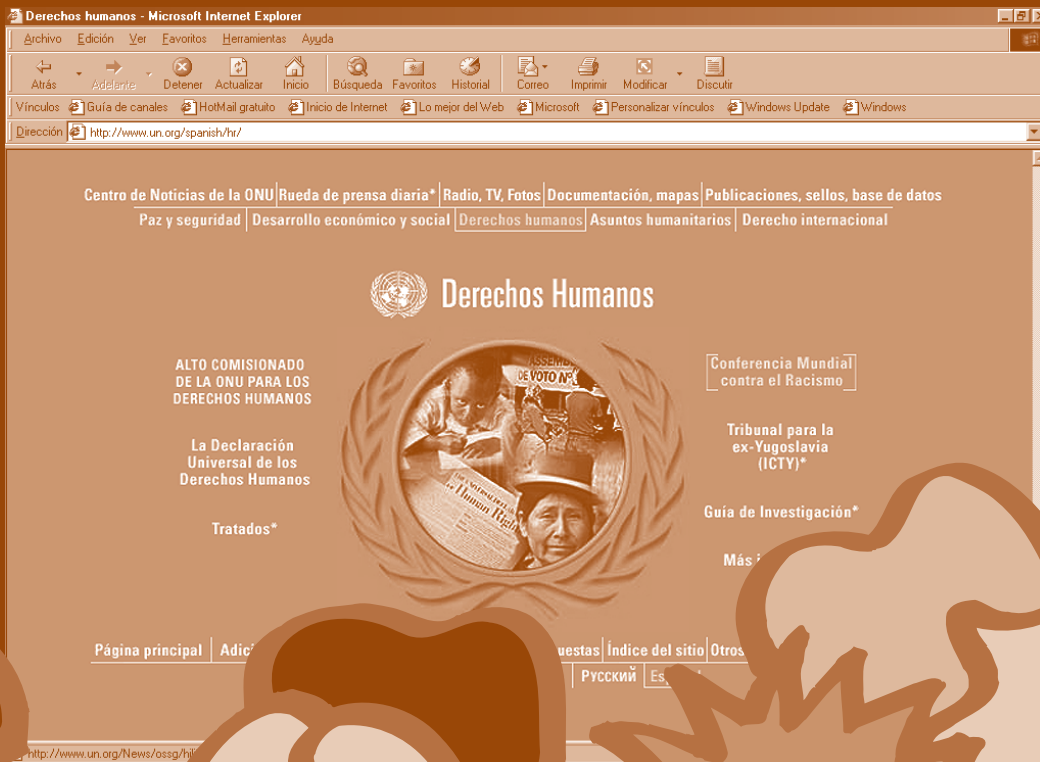
Descripció: Consisteix a aportar possibles accions individuals o com a grup classe que puguin ajudar a millorar o eliminar les condicions de vida indignes de milions de persones. Es recomana efectuar l'activitat en petits grups.

Orientacions: S'hauria d'incidir en la importància de l'actitud personal i en la seva capacitat d'influir en l'àmbit col·lectiu (exposició d'idees, escrits, voluntariat, etc.).

Cicle mitjà de Primària

DRETS HUMANS

Autor: Jordi Viñes

Xategem sobre els Drets Humans

Article 26:
Totes les persones tenen dret a l'educació. L'educació ha de ser gratuïta. La instrucció elemental serà obligatòria...

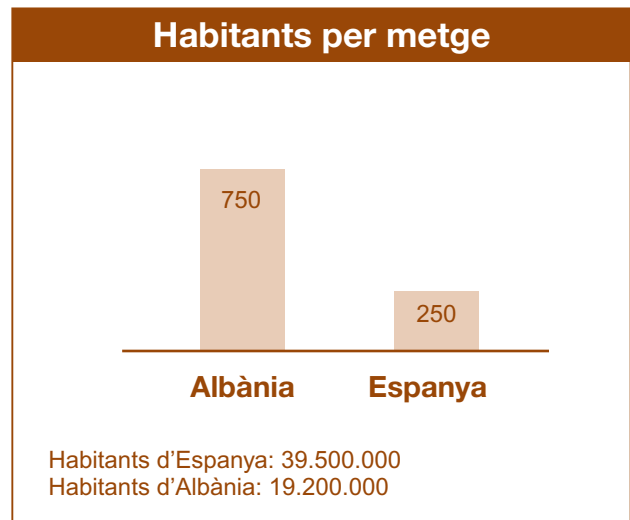
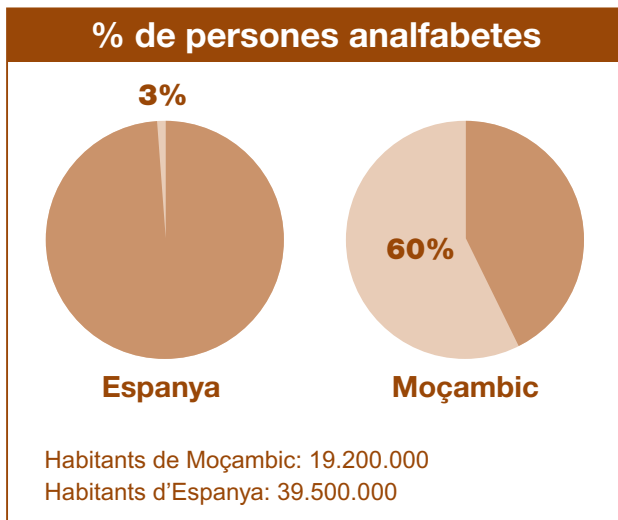

Per què és necessari que es compleixi aquest dret humà universal que consisteix a estar escolaritzat?

Els nombres canten

Compara aquests gràfics i respon les preguntes

En quin país hi ha més persones que saben llegir i escriure, a Espanya o a Moçambic?

Quantes persones analfabetes més hi ha a Moçambic que a Espanya?

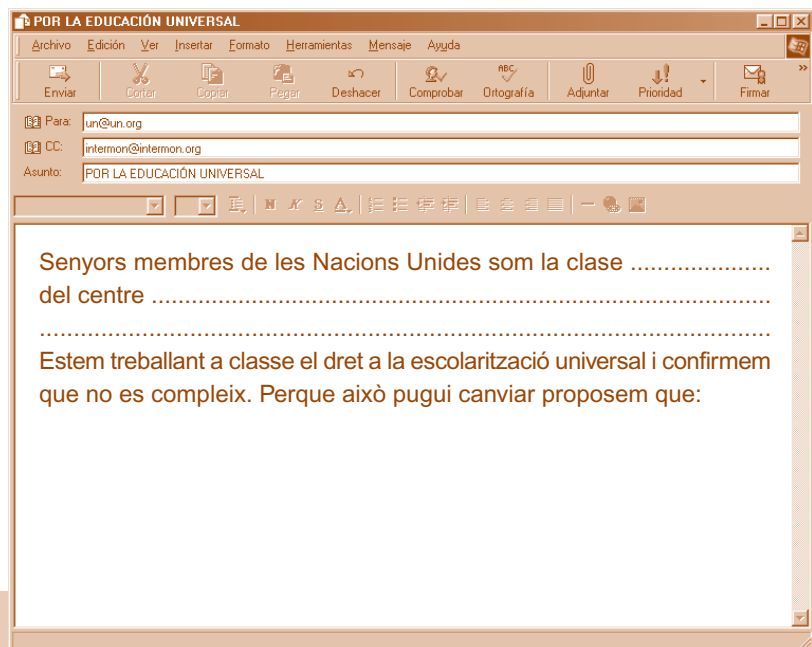
Quants metges hi hauria a Espanya si només hi visquessin 1.000 persones?

Quants metges hi hauria a Albània si només hi visquessin 1.000 persones?

Enviem un e-mail
a les Nacions
Unides

un@un.org

**Per l'educació
universal**

Sabies que...

L'educació per a tots els nens i nenes implicaria augmentar en 8.000 milions de dòlars americans la inversió mundial en educació. Aquesta quantitat equival a:

- Les despeses militars de quatre dies a tot el món.
- L'equivalent al que el Govern espanyol es va gastar en defensa el 1996.
- Menys del que gasten cada any els europeus en gelats.
- El que la població madrilenya i catalana es va gastar el 1996 en jocs d'atzar.
- La meitat del que Europa i Estats Units es gasten alimentant els seus animals domèstics.

Història d'Elayan

Article 25:

Tota persona té dret a un nivell de vida adequat que li assegurï, com també a la seva família, salut i benestar

A screenshot of a Microsoft Internet Explorer browser window. The address bar shows the URL 'http://www.intermon.org/'. The page content includes the logo for 'Intermón Oxfam' and a sidebar with a menu of links such as 'Campañas', 'Proyectos', 'Comercio Justo', 'Publicaciones', 'Estudios', 'Material Pedagógico', 'Colabara', 'Empresas solidarias', and 'Enlaces'. The main content area is titled 'xateja.com' and contains a letter in Spanish. The letter discusses the author's situation in Pune, India, mentioning a lack of water, a search for a well, and the need for a hospital. It also mentions the author's family and the impact of the situation on their health and well-being. The letter concludes with a question: 'I vosaltres què podríeu fer perquè tots i totes gaudim del dret a la salut?' (And you, what could you do so that all of us enjoy the right to health?). The browser's status bar at the bottom shows 'Listo' and the system tray includes the 'Inicio' button and the system clock showing '21:41'.

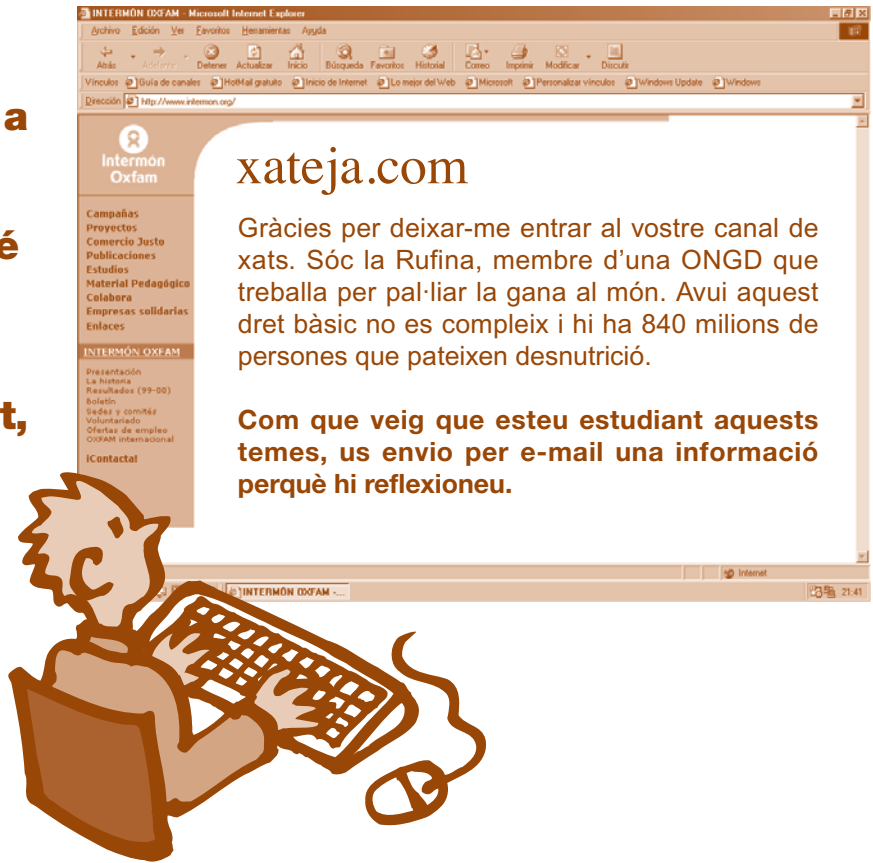
Què podem fer nosaltres des d'aquí perquè el dret humà universal a la salut es compleixi?

A screenshot of a Microsoft Internet Explorer browser window. The address bar shows the URL 'http://www.intermon.org/'. The page content is titled 'xateja.com' and contains a letter in Spanish. The letter is addressed to 'Elayan' and discusses the author's thoughts on the right to health. It mentions that after discussing it in class, they have thought about what they could do. The letter is cut off at the bottom. The browser's status bar at the bottom shows 'Listo' and the system tray includes the 'Inicio' button and the system clock showing '21:41'.

Entre tots i totes ho podem aconseguir!

Article 25:

Tota persona té dret a un nivell de vida adequat que li asseguri, com també a la seva família, la salut i el benestar, i en especial, l'alimentació, el vestit, l'habitatge, l'assistència mèdica i els serveis socials necessaris...

Relaciona les afirmacions de la columna de l'esquerra amb les dades de la dreta que les desmenteixen

1. Hi ha fam perquè hi ha escassetat d'aliments.

2. Hi ha fam perquè hi ha escassetat de terres.

3. La fam és conseqüència de la densitat de població.

4. Per solucionar el problema de la fam la prioritat ha de ser produir més aliments.

a. Gràcies al desenvolupament tecnològic, s'ha aconseguit produir més aliments. Tanmateix, això ha marginat i empobrit els petits agricultors amb menys recursos, ja que no poden competir amb les grans i modernes explotacions.

b. Brasil ha conreat més hectàrees per persona que els Estats Units i la seva densitat de població és inferior. Tanmateix, el 55% de la població brasilera pateix malnutrició.

c. Només es cultiva el 44% de la terra cultivable. A l'Àfrica, només el 33%. La raó és que els grans terratinents consideren la terra més com una inversió que com un recurs alimentari.

d. A Mèxic, on el 80% dels nens i nenes de zones rurals pateixen desnutrició, els animals destinats a l'exportació consumeixen més gra que tota la població.

QUÈ ÉS EL MÉS IMPORTANT?

Ordena aquestes frases, de major a menor importància. Són coses que tots els països haurien de tenir

Carreteres.

Un mínim d'aliments per a tothom.

Accés a l'escola bàsica per a totes les nenes i els nens.

Un nombre suficient de centres de salut per a tota la població.

Un exèrcit molt ben armat.

VERITABLE O FALS?

Posa al costat de cada frase una V de veritable o una F de fals

a) Tots els nens i nenes del món tenen accés a la salut, l'educació i l'alimentació.

b) Tots els nens i nenes del món tenen dret a la salut, l'educació i l'alimentació.

c) Als països pobres no tots els nens i les nenes van a l'escola.

d) Tots els nens i nenes del món estan vacunats.

e) Les guerres impedeixen que hi hagi prou aliments per a tots.

f) Al món hi ha prou aliments per a tota la població.

g) Als països pobres moltes persones no mengen perquè volen estar primes.

h) Als països pobres la manca de metges afecta especialment nens i nenes, dones i persones grans.

QUÈ HEM APRÈS EN AQUEST XAT?

Els drets humans universals no es compleixen

Què podem fer nosaltres perquè s'arribin a complir?